

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΕΜΠ

Τελικά πόσο κοστολογείται η αξιοπρέπεια του δημόσιου πανεπιστημίου;

Πριν από περίπου 10 μήνες, ο Πρύτανης του ΕΜΠ ευχαριστούσε τον τότε Υπουργό ΠΑΙΘ για τα «τόσα πολλά χρήματα» που «είχε να πάρει το Μετσόβιο πάρα πάρα πάρα πολλά χρόνια». Φαίνεται ωστόσο ότι οι «ευχαριστίες» δεν έπιασαν τελικά τόπο. Το 2025, ο Τακτικός Προϋπολογισμός του ΕΜΠ μειώθηκε σε ποσοστό άνω του 13% σε σύγκριση με το 2024, από 5,067 εκατ. ευρώ σε 4,398 εκατ. ευρώ, όταν οι προβλεπόμενες δαπάνες του τρέχοντος οικονομικού έτους για ΔΕΗ, φυσικό αέριο/ΕΥΔΑΠ/τηλεφωνία, καθαριότητα και φύλαξη λόγω των πληθωριστικών πιέσεων και της αύξησης του κατώτατου μισθού υπερβαίνουν τα 5,244 εκατ. ευρώ (και με το χρέος στη ΔΕΗ να έχει υπερβεί τα 6 εκατ. ευρώ)!

Η οικονομική δυσπραγία είχε άμεσο αντίκτυπο στις Σχολές, καθώς μηδενίστηκαν τα κονδύλια των λειτουργικών δαπανών (πρακτικά, τα χρήματα των Σχολών από τον Τακτικό Προϋπολογισμό αφορούν μόνο σε επικουρικό έργο – και αυτό κουτσουρεμένο, εκπαιδευτικές εκδρομές, catering, κλπ.). Σε αντιστάθμισμα, αποφασίστηκε από το Συμβούλιο Διοίκησης να δοθούν στις Σχολές 0, 5 εκ ευρώ από τον ΕΛΚΕ. Για να συνειδητοποιήσουμε το χάλι το 2010 οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες των Σχολών από τον Τακτικό Προϋπολογισμό είχαν ανέλθει σε 8,5 εκατ. ευρώ.

Οι ευθύνες του Πρύτανη είναι προφανείς αλλά δεν είναι -μόνο- προσωπικές. Η πλειοψηφία των συλλογικών οργάνων Διοίκησης, του Συμβουλίου Διοίκησης και της Συγκλήτου τηρεί «σιγή ιχθύος» έναντι της πρωτοφανούς οικονομικής κατρακύλας, αποφεύγοντας κάθε δημοσιοποίηση που μπορεί να ενοχλήσει. Μάλιστα, η πλειοψηφία του Συμβουλίου Διοίκησης συνυπέγραψε ότι η κρατική επιχορήγηση είναι σε αυτά τα επίπεδα υπεραρκετή, πλεονασματική, για τα τέσσερα επόμενα χρόνια! «Σφάξε με αγά μ' να αγιάσω»...

Θα πρέπει πάντως να αναγνωρίσουμε ότι δεν παρέμειναν απολύτως με σταυρωμένα χέρια. Η Σύγκλητος αποφάσισε κατά πλειοψηφία να εισάγει διδάκτρα στα ΠΜΣ (λες και οι 950 περίπου μεταπτυχιακοί φοιτητές θα μπορούσαν να σηκώσουν την απώλεια των δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ από την κρατική επιχορήγηση) και να τα διεθνοποιήσει προσδοκώντας σε ορδές ξένων φοιτητών («καλωσήρθε το δολάριο», που έλεγε και μια παλιά ελληνική ταινία). Το δε Συμβούλιο Διοίκησης, επίσης κατά πλειοψηφία, αποφάσισε (παρά την αντίθετη γνώμη των Σχολών του ΕΜΠ, πλην των Σχολών ΠΜ και ΑΤΜ&ΜΓ) να χρεώνει εφεξής τα κόστη εγκατάστασης μεγάλων οργάνων (κάνοντας την αρχή με τα όργανα που αγοράστηκαν από τα «Πανεπιστήμια Αριστείας»), που αποτελούν περιουσία το Ιδρύματος, σε μέλη ΔΕΠ με προσωπικό δάνειο και εγγυήτριες τις επισπεύδουσες Σχολές! Να το πούμε απλά, για να γίνει κατανοητό: για την άσκηση του ερευνητικού κι εκπαιδευτικού έργου μας, θα πληρώνουμε και μάλιστα αδρά, αφού στόχος είναι να μπουν οριζόντιες χρεώσεις στη χρήση των οργάνων, για να αποπληρωθούν τα δάνεια, δημιουργώντας έναν ιδιότυπο δαρβινισμό. Όσοι έχουν ερευνητικά θα έχουν πρόσβαση στον καλύτερο εξοπλισμό του ΕΜΠ. Οι υπόλοιποι συνάδελφοι και οι υποψήφιοι διδάκτορές τους; Έχει ο θεός... Ας ελπίσουμε πως σε επόμενη φάση δεν θα κληθούμε να καταβάλλουμε ενοίκιο για τα γραφεία μας ή να πληρώνουμε από την τσέπη μας ηλεκτρικό και τηλέφωνο (γιατί πολλά άλλα τα πληρώνουμε ήδη...).

Κι εκεί που πιστεύαμε ότι πιάσαμε πάτο, διαψευστήκαμε πανηγυρικά. Όπως μας ενημέρωσε η Διοίκηση με σχετική ανακοίνωση¹, καταφύγαμε στην λύση των χορηγών για μερικά κιλά χρώμα, μιας πρώτης τάξης έμμεση διαφήμιση με τον Πρύτανη και Κοσμήτορα Σχολής του ΕΜΠ.

Τελικά πόσο κοστολογείται η αξιοπρέπεια του δημόσιου πανεπιστημίου;

Η κυβέρνηση έχει επιλέξει τη συνειδητή απαξίωση του δημόσιου πανεπιστημίου, την μέχρι εξάντλησης οικονομική δυσπραγία. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο προσθέτει ολοένα και περισσότερες αλυσίδες, για να προλάβει εκρήξεις. Η επιδεικτική παρουσία αστυνομίας εντός του ΕΜΠ είναι ίσως το πιο κραυγαλέο δείγμα του μηνύματος που θέλει να επιβάλει. Ταυτόχρονα, αναθέτει τον ρόλο του «παιδονόμου» στα μέλη ΔΕΠ και ποινικοποιεί κάθε μορφή συνδικαλιστικής δράσης. Και, βέβαια, στέλνει σήμα στο υπερσυντηρητικό της ακροατήριο διαγράφοντας φοιτητές. Αυτά είναι πια εξόφθαλμα. Εκείνο που είναι ακατανόητο είναι η πλήρης ανοχή και σύμπλευση του Συλλόγου μελών ΔΕΠ με ανοιχτά καταστροφικές για το Δημόσιο Πανεπιστήμιο πολιτικές, και της Διοίκησης του ΕΜΠ και της Κυβέρνησης. Η υπόθεση του Συλλόγου πρέπει να γίνει υπόθεση όλων μας, ως πρώτο βήμα για να δηλώσουμε «είμαστε εδώ».

Υ.Γ. 1. Αν το Συμβούλιο Διοίκησης και η Σύγκλητος θεωρούν πως θα εξακολουθήσουμε να παράγουμε υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο, ζώντας με όλο και λιγότερους πόρους, να τους θυμίσουμε τη γνωστή ιστορία με τον Χότζα, που ήθελε να μάθει τον γαϊδάρό του να ζει χωρίς τροφή. Το τέλος του φουκαρά του γαϊδάρου είναι γνωστό.

Υ.Γ. 2. Υπάρχουν δεκάδες διεθνή άρθρα και αναλύσεις για τις επιπτώσεις των ιδιωτικών χορηγιών στην ακαδημαϊκή ελευθερία αλλά και στην υστεροφημία των ιδρυμάτων, για να αντιληφθεί κάποιος πως δεν είναι η ενδεικνυόμενη λύση. Αλλά, δύσκολα αποφεύγει κανείς τον πειρασμό να μην σχολιάσει ότι, μολονότι ο συνιδρυτής της Nike και η σύζυγός του έκαναν δωρεά 2 δισεκατομμυρίων δολαρίων στο Oregon Health & Science University για την υποστήριξη της θεραπείας του καρκίνου, δεν καταφέραμε να εντοπίσουμε φωτογραφία των δωρητών και των αρχών του πανεπιστημίου με...αθλητικό παπούτσι. Ίσως δεν ψάξαμε αρκετά καλά.

3.10.2025

¹ <https://www.ntua.gr/el/news/item/4923-dorea-ylikon-apo-ti-vitex-a-e-pros-to-ethniko-metsovio-polytexneio>